

Алег КАРПОВІЧ.

Алег ГУЦОЛ.

Васіль ТКАЧОЎ

ПЛЯТКАРКУ ВЫКЛІКАЛІ?

Звечарэла. Баба Каця сядзела на зэдліку і царавала панчошу, калі раптам трэнькнуў званок. «Хто мог быць?» – старая з крэткам узнялася, патупала да дзвярэй, папытала, каго гэта прынесла нялёгка, а калі пачула жаночы голас, не пабаялася і ўпусціла ў пакой мажную кабету. Ледзь пераступіўшы парог, тая энергічна заявіла:

- Пляткарку выклікалі?
- Каго-каго? – не зразумела баба Каця.
- Пляткарку! Мяне значыць, – патлумачыла гасця. – Бачу, не разумееш, бабця? Дазволь прайсці і сесці.
- Калі ласка, – баба Каця нясмела паказала рукой у бок залы.
- Дзякуй. Я з суседняга дома. Цябе, між іншым, часта бачу на лаве перад пад'ездам.
- Дык а дзе мне яшчэ быць? – развяла рукамі баба Каця, усё яшчэ не разумеючы, што ад яе хоча гасця.

Прайшлі ў залу, селі.

– Ты, бачу, адна жывеш? Ну-ну. Дык пытаю, пляткарку выклікала, га, бабуся? – і не даўшы старой прыйсці ў сябе, ачомацца, працягвала. – Бачу, не. А дарэмна. Інфармую: пры нашай жыллёва-камунальнай гаспадарцы пачаў працаваць клуб пляткарак. З учарашняга дня. Скажы, навошта нам, бабулькам, сядзець на лаўцы і плёткі разводзіць? Ды яшчэ бясплатна? Не той час. Пара грошы зарабляць. І мы вырашылі аб'яднацца, займець свой кабінет, каб працаваць круглы год. Узімку ж на лаве

не пасядзіш, а язык сярбіць заўсёды. Зрабілі пячатку: круглую, з гербам – усё чын чынам. Тыя бабкі, якія ўжо амаль хадзіць не могуць, будуць пляткарыць па білетах у памяшканні, а мы, маладзейшыя, абслужым і на даму. Га? Як? Назву свайму клубу пакуль не прыдумалі, але за гэтым справа не стане. Галоўнае, што цяпер мы – сіла! Прабач, бабуля, не прадставілася: Лізавета Кірылаўна Тузкова, галоўны пляткар мікрараёна і заснавальнік клуба. Вось вам мая візітоўка, – яна амаль сілком торкнула яе ў руку старой. – Трымай, трымай. Заходзь, тэлефануй. Калі ёсць жаданне, запішам у клуб. Хоць з заўтрашняга дня. Твой вопыт нам спатрэбіцца – бачу цябе кожны дзень на лаве перад пад'ездам. Накажы і сяброўкам. Мы вам будзем толькі рады. Нам прафесійныя кадры вельмі патрэбны. Ну, а цяпер паслухай апошнія плёткі...

І яна расказала старой пра тое, што тая і сама добра ведала. Хто каму здрадзіў, хто з кім рашыў скасаваць шлюб, хто што ёсць і п'е. Нават выказала сваю версію, чаму інжынер Мятлікаў перастаў з імі вітацца, праходзячы каля лавы на працу і вяртаючыся з яе. Апошняе хвалявала і бабу Кацю.

Нарэшце Лізавета Кірылаўна скончыла пляткарыць, глыбока ўздыхнула, прамовіла, чакаючы спагады:

– Фу, стамілася! Сёння ў мяне напружаны дзень – у сёмай кватэры пляткарыла. – І раптам, бы маланкай цюкнула, заявіла: – Так, значыць, разлічваема, баба Каця, і я пабегла далей. Можна, паспею яшчэ пабыць у дзвюх-трох кватэрах. З цябе дзесьць рублёў. Тры за выклік, сем – непасрэдна ганарар... Вось квіток, распішыся...

Баба Каця разявіла рот:

– За што?

– Як за што?! – абурылася Лізавета Кірылаўна. – За маю работу! Не жартачы ж – амаль гадзіну пляткарыла! Хіба не заробіла? Ну, народ! Прывыклі, падавай ім усё бясплатна! Ай-я-яй, бессаромнікі!..

— Мы ж... мы ж бясплатна пляткарым на лаве! — зноў развяла рукамі баба Каця. — Ого, каб яшчэ грошы бралі за свае плёткі — на «мерседэсах» ездзілі б!

— А я пра што табе таўку? — пастаралася ўсміхнуцца Лізавета Кірылаўна Тузкова. — Тым больш, што катэгарычна забаронена на лаве пляткарыць. Катэгарычна! Канец вашай беззаконнасці. З заўтрашняга дня ўсё мяняецца. Адстаеш, адстаеш ты ад жыцця, мая дарагая. Мы усё прадугледзелі, таму і стварылі клуб. Зарэгістраваліся, будзем падаткі плаціць, і нас ніхто пальцам не кране. Пра бясплатнае пляткарства на лаве забудзь. Цяпер міліцыянеры маюць права на вас штраф накласці. А вам што, ахвота мець з міліцыяй стасункі? Пляткарыш і зіркаеш па баках — ці не ідуць? Гэта не справа. Сядзець, бы на іголках, — каму такое трэба? Вам, бабулі? Убачыш міліцыянераў — і забудзеш, пра што гаварылі, на чым спыніліся. Да таго ж, яны могуць быць і ў грамадзянскім адзенні. Падыдуць, сядуць побач, быццам адпачываюць або чакаюць каго, а самі вушы тырчком. Ага, пляткарыце! Дзе ліцэнзія? Пакажыце! А яе няма. Плаці штраф. Таму і аб'ядналіся мы ў клуб. Нас, пляткарак, голымі рукамі не возьмеш. Нас не правядзеш. Ну, а з цябе, бабуля, пакуль ты яшчэ не ў нашым клубе, — дзесяць рублёў за выклік на дом.

Баба Каця зусім разгубілася:

— Я ж... я ж цябе, дачушка, не выклікала.

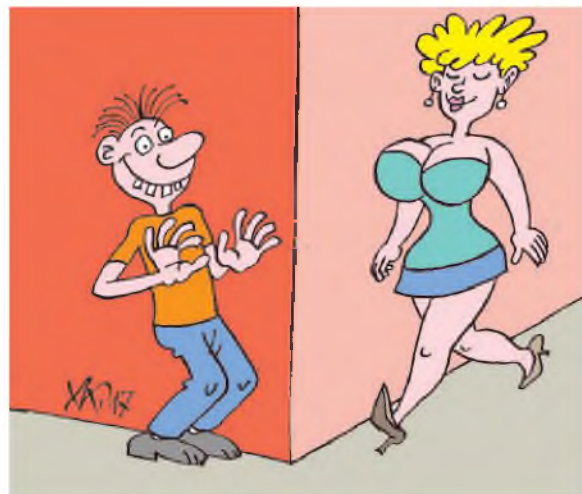
— Ды гэта дробязі. Аформім, як выклік. Хто там разбірацца будзе! Нам жа трэба жыць. Ну, а заўтра ты сама пойдзеш па выкліку. Паглядзі, колькі вокнаў свеціцца ў нашым горадзе! Так што без працы не застанемся, не хвалойся. На наш век хопіць.

Баба Каця моўчкі падала дзесяць рублёў, пакінула аўтограф у ведамасці, і паабяцала заўтра ж запісацца ў клуб і адразу выйсці на працу — пара і сапраўды зарабляць грошы, хопіць бясплатна пляткарыць!..

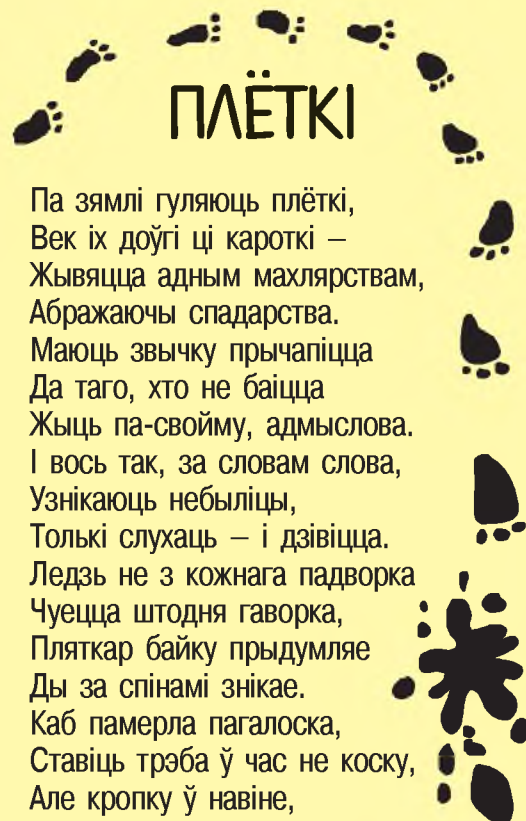
г. Гомель.

Пётр КОЗИЧ.

Аляксандр КАРШАКЕВІЧ.

Па зямлі гуляюць плёткі,
Век іх доўгі ці кароткі —
Жывяцца адным махлярствам,
Абражаючы спадарства.
Маюць звычку прычапіцца
Да таго, хто не баіцца
Жыць па-свойму, адмыслова.
І вось так, за словам слова,
Узнікаюць небыліцы,
Толькі слухаць — і дзвівіцца.
Ледзь не з кожнага падворка
Чуецца штодня гаворка,
Пляткар байку прыдумляе
Ды за спінамі знікае.
Каб памерла пагалоска,
Ставіць трэба ў час не коску,
Але кропку ў навіне,
Замінаючы мане.

Таццяна ЖОГАЛЬ,
г. Гомель.